Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 98
van **MAURITS VANDE REYDE**
datum: 7 november 2019

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Innovatieve bedrijfsnetwerken (IBN's) - Resultaten en evaluatie

In het kader van het clusterbeleid werd tijdens de vorige legislatuur via twee oproepen een reeks innovatieve bedrijfsnetwerken (IBN's) goedgekeurd voor telkens een periode van 3 jaar.

Het Vlaamse regeerakkoord voorziet in een evaluatie van het IBN-programma en bepaalt tevens dat voortzetting van de IBN na de projectperiode enkel kan zonder overheidsfinanciering.

1. De driejarige termijn voor een aantal van deze IBN is inmiddels afgelopen.
   a) Voor welke IBN is de projectperiode inmiddels afgelopen? In welk verder traject is voor deze IBN voorzien (voortzetting, stopzetting enz…)? Graag een overzicht per IBN.
   b) Kan de minister per IBN een overzicht geven van:
      i. de toegekende middelen tijdens de projectperiode? Graag een onderscheid tussen de middelen voor clusterwerking enerzijds en de verkregen middelen voor projecten anderzijds;
      ii. het aantal ingediende projectaanvragen;
      iii. het aantal finaal goedgekeurde projectaanvragen?
   c) Tot welke resultaten hebben deze IBN geleid? Op welke wijze heeft de IBN-financiering hiertoe bijgedragen? Graag een overzicht per IBN.
   d) Hoe kan de naleving van de KPI's (key performance indicators) geëvalueerd worden? Graag per IBN een overzicht van:
      i. de vooropgestelde KPI's;
      ii. de realisatie van de KPI's.

2. Voor een aantal andere loopt de projectperiode af eind 2019 of begin 2020.

   Voor welke IBN loopt de projectperiode af eind 2019 of begin 2020? Wat is de stand van zaken? In welk verder traject is voorzien (voortzetting, stopzetting enz…)? Graag een overzicht per IBN.

3. De opvolging van de IBN gebeurt door het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO).

Welke bevindingen (positieve punten, knelpunten enz….) kunnen algemeen uit deze opvolging afgeleid worden?

4. M.b.t. de ledenondernemingen (voor alle 20 erkende IBN's):
   a) Hoeveel ledenbedrijven tellen de respectieve IBN's?
   b) Hoeveel van deze bedrijven zijn kmo's?
5. VLAIO heeft ook al een bevraging uitgevoerd bij de betrokken ledenbedrijven.
   a) Kan de minister de resultaten van de laatst uitgevoerde bevraging toelichten?
   b) Kan de minister het rapport van deze bevraging ter beschikking stellen als bijlage bij het antwoord op deze vraag?
6. Het Vlaamse regeerakkoord voorziet in een evaluatie van het IBN-programma.

   Hoe zal de vooropgestelde evaluatie van het IBN-programma worden opgevat? Zal dit per IBN gebeuren of systemisch? Wie zal deze evaluatie uitvoeren?
7. Is een nieuwe oproep voor IBN's in de (nabije) toekomst gepland?

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 98 van 7 november 2019
van **MAURITS VANDE REYDE**

---

1. a) Op 1 november 2019 is de VLAIO-steun voor de basiswerking van volgende innovatieve bedrijfsnetwerken afgelopen:

Naam	*Einddatum*	*Toekomst*
Aircargo Belgium	*31/8/2019*	*Werking wordt voortgezet (oa via projectfinanciering)*
Power to Gas (Waterstofnet)	*31/8/2019*	*Werking wordt voortgezet (oa via projectfinanciering)*
B-Hive	*30/9/2019*	*Werking rond FINTECH wordt stopgezet, heroriëntering naar AI en CS.*
BIM (WTCB)	*30/9/2019*	*Werking zal binnen WTCB worden verdergezet*
Digitizing Manufacturing	*30/9/2019*	*De werking zal binnen Sirris worden verdergezet*

b) De innovatieve bedrijfsnetwerken beschikken niet over een eigen projectbudget. Dit betekent dat deze initiatieven zich voor hun projectwerking moeten wenden tot de reguliere Vlaamse steunkanalen en/of Europese oproepen. VLAIO heeft hierbij enkel zicht op de VLAIO-steun die aan de clusterorganisaties werd toegekend. Daarnaast moet opgemerkt worden dat samenwerkingsprojecten a priori niet gepaard dienen te gaan met subsidies.

Naam	*Einddatum*	*Toegekende steun (basiswerking)*	*Toegekende VLAIO-steun (projectwerking)*
Aircargo Belgium	*31/8/2019*	*450 dzEUR*	*ACB is betrokken als onderaannemer van een project dat gefinancierd wordt op de geoormerkte middelen van de SPC VIL. 2 projecten, waarvan 1 interclusterproject, werd als niet steunbaar beoordeeld. ACB heeft wel steun verworven van de Provincie Vlaams Brabant (oproep innovatieprojecten) en er werden tal van samenwerking binnen het IBN opgestart zonder overheidsondersteuning.*
Power to Gas (Waterstofnet)	*31/8/2019*	*298 dzEUR*	*Het IBN-netwerk en Waterstof als uitvoerder is in één VLAIO-project dat gefinancierd wordt op de*

			geoormerkte middelen van de SPC FLUX50 rechtstreeks begunstigde voor een beperkt steunbedrag (12dzEUR). Waterstofnet heeft daarnaast echter wel bijgedragen aan verschillende VLAIO-gesteunde projecten van de leden van het IBN, net zoals ook in Europese calls en Interreg/EFRO succesvol werd ingediend.
B-Hive	*30/9/2019*	*450 dzEUR*	*B-Hive heeft geen steun ontvangen in het kader van VLAIO-projecten. Er werd in het kader van een EFRO-oproep één dossier ingediend dat echter niet gesteund werd.*
BIM (WTCB)	*30/9/2019*	*450 dzEUR*	*In het kader van de oproepen voor interclusterprojecten was WTCB in functie van het IBN-netwerk BIM betrokken bij 3 projecten voor een steunbedrag van 547dzEUR. Aan 1 ander inter-clusterproject waarbij BIM betrokken was werd geen steun toegekend.*
Digitizing Manufacturing	*30/9/2019*	*225 dzEUR*	*In het kader van de oproepen voor interclusterprojecten was SIRRIS in functie van het IBN-netwerk Digitizing Manufacturing betrokken bij 3 projecten voor een steunbedrag van 1.014 dzEUR. Aan één ander interclusterproject waarbij het IBN was betrokken werd geen steun toegekend.*

c) De eindverslaggeving van deze innovatieve bedrijfsnetwerken is momenteel nog niet ingediend bij VLAIO.

d) De eindverslaggeving van deze innovatieve bedrijfsnetwerken is momenteel nog niet ingediend bij VLAIO.

2. Onderstaande projecten uit de 1e IBN-oproep lopen af eind 2019 of in de loop van 2020.

	Toekomstscenario(*)
Bouwindustrialisatie (WTCB)	Werking zal worden verdergezet binnen WTCB
Euka	Gaat inkantelen in Flanders Make vanaf 1/1/2020
Innovatieve Coatings (Sirris/Centexbel)	Onderzoeken nog de haalbaarheid van een aantal scenario's voor voortzetting
Smart Digital Farming (ILVO)	Gaat verder op eigen kracht en onder impuls van Europese projectfinanciering
Composieten (Agoria)	Gaat inkantelen als special interest group in de speerpuntcluster SIM
Offshore Energy (Sirris)	Gaat deels inkanten in de Blauwe cluster (SPC), deel van de werking wordt verdergezet in Sirris (al dan niet op basis van

	projectfinanciering)
Groen Licht Vlaanderen	Gaat in afgeslankte verder op eigen kracht, gericht op projectsubsidies
Flanders' Bike Valley	Gaat wellicht verder op eigen kracht, gericht op projectsubsidies

(*) op basis van de meest recente informatie. Deze scenario's zijn in sommige gevallen nog in verdere uitwerking

3. Het programma heeft bijgedragen aan zowel het uitbouwen van ecosystemen als het tot stand brengen van samenwerkingen tussen ondernemingen in de respectievelijke ecosystemen. Het is echter nog te vroeg om hiervan effecten op de competitiviteit van de ondernemingen te verwachten. Daarnaast kan op basis van een bevraging van de clusterleden ook gesteld worden dat er onder de betrokken ondernemingen tevredenheid is over de werking van de innovatieve bedrijfsnetwerken.
   Punten waar de innovatieve bedrijfsnetwerken mee worstelen zijn onder andere de hoge verwachtingen van de bedrijven in verhouding tot de beschikbare middelen van de clusterorganisaties, het tijdsintensieve proces om tot samenwerkingsinitiatieven tussen de ondernemingen te komen.

4. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de leden van de IBN's.

IBN	Aantal actieve ondernemingen
Power to Gas	32
Air Cargo Belgium	140
BIM	75
Digitising Manufacturing	34
Eggsplore	163
Bouwindustrialisatie	64
Euka	196
Innovatieve Coatings	81
Smart Digital Farming	28
Composieten	90
Offshore Energy	46
Groen Licht Vlaanderen	84
Flanders' Bike Valley	34
FLAG	69
MAAS	31
IoT Value Chain - the Beacon	49
Smart Cities Vlaanderen	48
Smart Buildings	31*
Space 4.0 (VRI)	27
Flanders Heatlh	18*

(*) aantal leden bij de start aangezien het eerste projectjaar nog niet is afgelopen.

Op basis van de beschikbare gegevens kan er geen onderscheid gemaakt worden tussen grote ondernemingen en kmo's

5. a) Het klopt dat VLAIO in 2018 een bevraging heeft uitgevoerd bij de ondernemingen die lid zijn van een innovatief bedrijfsnetwerk. 75% van de respondenten gaven een score hoger dan 7 op 10 inzake hun algemene tevredenheid over de IBN-werking. De impact op de concurrentiepositie van de clusterleden is na 1 jaar clusterwerking beperkt. Er werd wel door de ondernemingen gevraagd dat de clusterorganisaties meer focus zouden leggen in de activiteiten en nog meer doel- en resultaatsgericht te werk zouden gaan.

   b) Er werd door VLAIO geen afzonderlijk rapport gemaakt in het kader van deze bevraging.De resultaten worden meegenomen in de formele evaluatie (zie punt 6).

6. De vooropgestelde evaluatie van het IBN-programma maakt deel uit van een grotere studie naar clusterondersteuning in Vlaanderen. Deze studie wordt uitgevoerd door Idea Consult. Voor deze studie wordt betrokkenheid van internationale clusterexpert(en) met goede kennis van internationale tendensen, best practices en ervaring in clusterevaluatie vereist. Er is in functie hiervan dan ook een internationaal expertenpanel samengesteld. De resultaten van deze studie zullen gebruikt worden om waar nodig aanpassingen aan te brengen om zo te bewaken dat het Vlaams clusterbeleid future-proof is.

7. Er is tot op heden nog geen beslissing genomen of er al dan niet een derde oproep voor innovatieve bedrijfsnetwerken zal komen. De resultaten van de evaluatie worden eerst afgewacht.